

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 47/2024 van 17 mei 2024

Betreft: Advies m.b.t. voorstel van decreet *tot wijziging van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, wat het casusoverleg binnen de integrale jeugdhulp betreft* (CO-A-2024-125)

Originele versie

Sleutelwoorden: casusoverleg - Artikel 458ter Strafwetboek – uitzondering beroepsgeheim – bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin – verontrustende situaties minderjarige – disproportionele bewaartermijn – ratio overeenstemmende bewaartermijn – uitsluiting verder gebruik of hergebruik – bestaan van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid – aanvullende specificering vereist voor de categorieën van persoonsgegevens

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit), aanwezig de dames Cédrine Morlière, Nathalie Raghenno en Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Liesbeth Homans, voorzitter Vlaams Parlement, mevrouw Katrien Schryvers, mevrouw Katja Verheyen, Freya Saeys, de heer Koen Daniëls, Mevrouw Maaïke De Rudder en mevrouw Elke Sleurs, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 28/03/2024;

brengt op 17 mei 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 28 maart 2024 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een voorstel van decreet *tot wijziging van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, wat het casusoverleg binnen de integrale jeugdhulp betreft* (hierna: het ontwerp).
2. Het ontwerp beoogt de regeling van een casusoverleg in het kader van de integrale jeugdhulp conform artikel 458ter strafwetboek met het oog op het faciliteren van een interdisciplinaire afstemming tussen alle actoren die zich engageren voor gezinnen, kinderen en jongeren in een verontrustende opvoedingssituatie.
3. Dit alles veronderstelt verwerking van persoonsgegevens door het Agentschap Opgroeien regie teneinde enerzijds *de uitwisseling van informatie te faciliteren* en anderzijds *beleidsondersteuning en rapportering* mogelijk te maken.
4. Terzake formuleert de Autoriteit als kernpunten:
  - fundamentele opmerkingen over het beginsel van minimale gegevensverwerking;
  - opmerkingen in verband met de proportionaliteit van de bewaartermijn;
  - de aanbeveling om het verder gebruik van persoonsgegevens, na afsluiting van het casusoverleg, uit te sluiten.

Voor een exhaustieve lijst van de bemerkingen wordt verwezen naar het [disposities](#).

II. CONTEXTUELE KADERING

5. Artikel 458ter Strafwetboek¹ (hierna: Sw) voorziet een uitzonderingskader op de strafbaarstelling van een schending van het beroepsgeheim. De vereiste is dat het een formele norm is dat het overleg organiseert voor de op exhaustieve wijze opgesomde toepassingsgebieden van voormeld artikel.

6. Terzake wordt door het ontwerp, een casusoverleg georganiseerd, die overeenstemt met 'een overleg' uit artikel 458ter Sw, ter bescherming van de fysieke en psychische integriteit van minderjarigen of van leden van de familie. Het heeft als essentiële kenmerken dat: meerdere partijen deelnemen aan dit 'overleg' en er een besluitvorming moet plaatsvinden. Het aantal keren dat samengekomen kan worden onder de noemer van 'casusoverleg' is niet vastgelegd. Uit een analyse van het geheel van het ontwerp en de Toelichting wordt er vermoed dat het zowel om een eenmalige overleg, net zoals het om een structureel overleg kan gaan. Hetgeen wel zeker inbegrepen moet zijn is een informatie-uitwisseling tussen meerdere partijen, waarbij minstens een overlegmoment inbegrepen moet zijn. Een loutere samenwerking buiten de context van een overleg of zonder besluitvorming, valt bijgevolg niet binnen het toepassingsgebied van artikel 458ter Sw. Voorts kan uit het ontwerp afgeleid worden dat er een aantal onderdelen onder het kader van casusoverleg *sensu lato* ressorteren: *i) aanmeldingsfase*²; *ii) overleg, i.e., casusoverleg in sensu stricto*; *iii) besluitvorming*. Redelijkerwijs volgt hieruit dat de partijen die deelnemen een welbepaalde finaliteit nastreven met het casusoverleg.

---

¹ § 1 Er is geen misdrijf wanneer iemand die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen, deze meedeelt in het kader van een overleg dat wordt georganiseerd, hetzij bij of krachtens een wet, decreet of ordonnantie, hetzij bij een met redenen omklede toestemming van de procureur des Konings.

Dit overleg kan uitsluitend worden georganiseerd, hetzij met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de persoon of van derden, hetzij ter voorkoming van de misdrijven bedoeld in Titel I ter van Boek II of van de misdrijven gepleegd in het raam van een criminele organisatie, zoals bepaald in artikel 324bis.

De in het eerste lid bedoelde wet, decreet of ordonnantie, of de met redenen omklede toestemming van de procureur des Konings bepalen ten minste wie aan het overleg kan deelnemen, met welke finaliteit en volgens welke modaliteiten het overleg zal plaatsvinden.

§ 2 De deelnemers zijn tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het overleg meegedeelde geheimen. Eenieder die dit geheim schendt, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458.

De geheimen die tijdens dit overleg worden meegedeeld, kunnen slechts aanleiding geven tot de strafrechtelijke vervolging van de misdrijven waarvoor het overleg waarvoor het overleg werd georganiseerd.

² Komt overeen met de **voorbereiding op het casusoverleg**, krachtens artikel 77/2, lid 4 van het ontwerp.

III. ONDERZOEK TEN GRONDE

a. Rechtsgrond

(1) Algemene principes

7. Elke verwerking van persoonsgegevens moet een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG. Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG.³ De lezer wordt verwezen naar de toepassing van deze principes zoals beschreven in subtitel 2, die hierop volgt.
8. Een norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die van nature een inmenging vormt in het recht op bescherming van persoonsgegevens) moet niet alleen noodzakelijk en evenredig zijn, maar ook voldoen aan de eisen van voorspelbaarheid en nauwkeurigheid, zodat de betrokkenen, over wie gegevens worden verwerkt, een duidelijk beeld krijgen van de verwerking van hun gegevens. Krachtens artikel 6.3 van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM, moet dergelijke wettelijke norm de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen beschrijven. Het gaat hierbij minstens om:
- het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
  - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).

Voor zover de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigen, omvat de wettelijke bepaling terzake tevens volgende (aanvullende) essentiële elementen:

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
- de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
- de (categorieën van) bestemmingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
- de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens;

---

³ Artikel 6, lid 1, van de AVG: "De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (...)

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (...)

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (...)."

- de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.

(2) Toepassing van deze principes

9. De verwerking van persoonsgegevens waartoe het voor advies voorliggende ontwerp aanleiding geeft, berust op artikel 6(1)(e) AVG.⁴ In overweging genomen dat de verwerking: *i) kwetsbare personen betreft, n.b. minderjarigen; ii) betrekking heeft op bijzondere categorieën van gegevens (gevoelige gegevens) in de zin van de artikelen 9 en/of 10 van de AVG en/of hoogstpersoonlijke gegevens; iii) de gegevens toegankelijk en meegedeeld worden aan derden; iv) tot negatieve gevolgen voor de betrokkenen kan leiden*, is de Autoriteit van oordeel dat er sprake is van een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen.
10. Hierna gaat de Autoriteit na in hoeverre het ontwerp aan deze voorwaarden beantwoordt.

b. Doeleinden

11. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
12. In dit verband voorziet het ontworpen artikel 77/1 het volgende:

Bij een verontrustende situatie kan, met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin, een casusoverleg binnen de integrale jeugdhulp conform artikel 458ter van het Strafwetboek worden georganiseerd, wanneer informatiedeling tussen hulpverlenende, politionele of gerechtelijke actoren noodzakelijk is om de fysieke en psychische integriteit van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin te beschermen en dit in het kader van:

1° burgerrechtelijke zaken met betrekking tot het ouderlijk gezag, de verblijfsregeling en het recht op persoonlijk contact met een minderjarig kind;

2° multidisciplinaire risico-inschatting tussen hulpverlenende, politionele of gerechtelijke actoren met betrekking tot de veiligheid van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin;

3° multidisciplinair trajecten tussen hulpverlenende, politionele of gerechtelijke actoren met betrekking tot de veiligheid van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin.

---

⁴ Artikel 6(1)(e) AVG: "de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen."

13. Het ontwerp **definieert** een 'verontrustende situatie' als "*een situatie die de ontwikkeling van een minderjarige bedreigt doordat zijn psychische, fysieke of seksuele integriteit of die van een of meer leden van zijn gezin wordt aangetast of doordat zijn affectieve, morele, intellectuele of sociale ontplooiingskansen in het gedrang komen, waardoor het aanbieden van jeugdhulpverlening maatschappelijk noodzakelijk kan zijn.*"⁵ Essentieel hierbij is dat het om een situatie moet gaan, **die de ontwikkeling van een minderjarige bedreigt**.
14. Voorts volgt uit de aangehaalde bepaling dat "*de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin*" de grondreden is voor de verwerking van gegevens, *i.e.*, casusoverleg in *sensu lato*.⁶
15. Verder wordt het toepassingsgebied van dit casusoverleg, afgebakend enerzijds op personeel en anderzijds op materieel vlak. Wat het **personeel toepassingsgebied** betreft, moet het om een informatiedeling gaan tussen *hulpverlenende, politionele of gerechtelijke actoren*. De actoren die deze rollen invullen worden aangewezen in de ontworpen artikelen 77/2 – *jeugdhulpaanbieders en de andere personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden; de gemandateerde voorzieningen; de sociale dienst; het openbaar ministerie* – en 77/3, die een niet-limitatieve lijst weergeeft van organisaties die op uitnodiging van de coördinator kunnen deelnemen.
16. Met betrekking tot het **materieel toepassingsgebied** wordt het casusoverleg beperkt tot 3 materies: *a) burgerrechtelijke zaken met betrekking tot het ouderlijk gezag, de verblijfsregeling en het recht op persoonlijk contact met een minderjarig kind*⁷; *b) multidisciplinaire risico-inschatting tussen hulpverlenende, politionele of gerechtelijke actoren met betrekking tot de veiligheid van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin; c) multidisciplinair trajecten tussen hulpverlenende, politionele of gerechtelijke actoren met betrekking tot de veiligheid van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin.*
17. Op vraag van de Autoriteit naar wat onder punten b en c ressorteert, specificeerde de aanvrager dat multidisciplinaire risico-inschattingen "*[...] betreft [...] het maken van een gedeelde risico-inschatting door de betrokken hulpverlenende, politionele of gerechtelijke actoren, waarbij zij via casusoverleg de informatie waar zij elk over beschikken samenleggen.*" Multidisciplinaire trajecten, werd beschreven "*[a]ls gevolg op de multidisciplinaire risico-inschatting, zou er kunnen beslist worden dat er, met het oog op de veiligheid van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin, nood is aan een multidisciplinair traject, waarbij de verdere acties van de betrokken hulpverlenende, politionele of gerechtelijke actoren op elkaar dienen afgestemd te worden.*"

⁵ Artikel 2, §1, 54° Decreet betreffende de Integrale Jeugdhulp (hierna: Decreet Integrale Jeugdhulp).

⁶ Dit wordt tevens bevestigd in de ontworpen artikelen 77/5, lid 1 en 77/7, §1, lid 1.

⁷ Toelichting 2-3 : complexe scheidingen.

Ofschoon de Autoriteit begrijpt dat een ruime kadering met het oog op de efficiëntie van het casusoverleg praktisch kan zijn, wordt niettemin opgemerkt dat de inhoud bijzonder vaag blijft. De Autoriteit is in het bijzonder verontrust dat de aanvrager niet bij machte lijkt om verduidelijking te bieden op het ontwerp en de Toelichting. In het licht hiervan, acht de Autoriteit het raadzaam om minstens in de Toelichting te kaderen, welke soort situaties, onder multidisciplinaire risico-inschattingen en Multidisciplinaire trajecten, kunnen vallen.

18. Het casusoverleg mag enkel gebeuren voor de drie bovenvermelde materies en dit alleen wanneer de ontwikkeling van minderjarige bedreigt is. Elke casusoverleg zal dezelfde finaliteit hebben – *“de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin”* – maar kan binnen één van deze 3 materies hoogstwaarschijnlijk uiteenlopend zijn. Zoals ook aangetoond in hiernavolgend figuur, kan er voor multidisciplinair trajecten en multidisciplinaire risico-inschatting een casusoverleg georganiseerd worden, met een welbepaalde finaliteit. Alleen wordt er nergens aangegeven wat hieronder valt en wat niet. Het is juist deze reikwijdte die verheldering vereist om te voldoen aan het rechtszekerheid en legaliteitsbeginsel. Een dergelijke toevoeging zou ook ten goede komen aan de personen die gebruik maken van de uitzonderingsgrond om vertrouwelijke informatie te delen die onder het beroepsgeheim valt.

19. Daarnaast stelt de Toelichting dat er geen geheimen kunnen worden gedeeld voor andere doeleinden dan *“de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de minderjarige.”*⁸ Bijgevolg zou er aangenomen kunnen worden dat een verdere verwerking van de gegevens toegelaten zou zijn, zolang het hetzelfde doeleinde, als het casusoverleg, betreft. De Autoriteit is op grond van artikel 6(2) AVG en artikel 9(4) AVG, van oordeel dat het bijzondere kader van een casusoverleg, de bijzondere categorieën van gegevensverwerking en de hoeveelheid verschillende

⁸ Artikel 9, lid 1 van de Toelichting, 6.

entiteiten die gegevens kunnen uitwisselen, een verder reikende bescherming rechtvaardigt. In het licht hiervan vraagt de Autoriteit, aan de regelgever, om het **ontwerp derwijze aan te vullen zodat een verder gebruik van de gegevens die bekomen zijn tijdens het casusoverleg niet toegestaan is**. Zodat, na beëindiging of afsluiting van het casusoverleg, ook verdere verwerkingen met hetzelfde doel, namelijk de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de minderjarige, worden uitgesloten.⁹ Zoals verder wordt uiteengezet in punt 59 sluit dergelijk hergebruiksbeperking aan met het toepassingsgebied waarvoor een uitzondering op het beroepsgeheim geldt.¹⁰

20. Tenslotte stelt het ontworpen artikel 77/7, §5 het volgende:

Met het oog op beleidsondersteuning en rapportering aan het agentschap Opgroeien regie kunnen de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, worden verwerkt op voorwaarde dat daaruit geen informatie kan worden afgeleid waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks blijkt.

21. In die mate dat de weergeven bepaling betrekking heeft op anonieme gegevens lijkt het raadzaam om gebruik te maken van de definities uit artikel 2 van het Decreet Integrale Jeugdhulp, *in casu* artikel 2, 15/2° van voormeld decreet. Er wordt aan herinnerd dat anonieme gegevens niet langer als persoonsgegevens beschouwd worden, en niet langer onderworpen zijn aan de AVG, niettemin wijst de Autoriteit erop dat **zolang deze gegevens nog niet anoniem zijn, de AVG toepasselijk blijft**. In dit verband herhaalt de Autoriteit dat de identificatie van een persoon niet enkel slaat op de mogelijkheid om zijn naam en/of adres te achterhalen maar eveneens op de mogelijkheid om hem te identificeren via een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking. De Autoriteit wijst erop dat transparantie m.b.t. de gebruikte anonimiseringsmethode en een analyse van de risico's verbonden aan heridentificatie elementen zijn die bijdragen tot een weloverwogen aanpak van het anonimisatieproces. Voor het overige verwijst de Autoriteit naar advies 05/2014 van de Werkgroep « Artikel 29 » over gegevensbescherming, voorganger van het Europees Comité voor gegevensbescherming, over de anonimiseringstechnieken.

22. Voor het overige is de Autoriteit van oordeel dat de persoonsgegevens worden verwerkt voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

---

⁹ Zie gelijkaardige aanbeveling in advies 245/2022, randnrs. 114 en 149; advies 135/2021 randnr. 40; advies 132/2021, randnrs. 22-21.

¹⁰ Dergelijke bepaling voorkomt concreet dat gegevens die tijdens het casusoverleg zijn gedeeld, later kunnen worden hergebruikt onder het voorwendsel van 'de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een minderjarige of leden van zijn gezin'. Dit zou anders als een soort paraplu kunnen fungeren voor diverse doeleinden die hier ook onder zouden kunnen vallen.

c. Verwerkingsverantwoordelijke(n)

23. De aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke moet overeenstemmen met de rol die deze actor in de praktijk zal opnemen en met de zeggenschap die hij heeft over de middelen die voor de verwerking zullen worden ingezet.¹¹ Met andere woorden, in de praktijk moet **voor elke verwerking van persoonsgegevens** worden nagegaan **wie** het doel nastreeft waarvoor ze worden verwerkt en zeggenschap heeft over de middelen die worden gebruikt om dat doel te bereiken.¹²
24. Zoals eerder uiteengezet in punten 5-6, wordt vastgesteld dat het casusoverleg uit meerdere onderdelen bestaat en er verschillende entiteiten aan te pas komen. Bijgevolg is het essentieel om een duidelijk onderscheid te maken tussen de eigen verwerkingsverantwoordelijkheden en de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid.
25. In eerste instantie wordt op gewezen dat de deelnemers van een casusoverleg **een welbepaalde finaliteit** nastreven, *i.e.*, de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van minderjarigen of familieleden. Doch aangezien er drie materies zijn waarin dit casusoverleg plaats kan vinden, is het in eerste instantie aan de entiteiten om af te wegen of de finaliteit van het casusoverleg overeenkomt met de bevoegdheden en verwerkingsdoeleinden die hun opgedragen zijn geweest, zodat er geen onrechtmatige informatievrijgave en gegevensverwerking zou plaatsvinden. Dit wilt zeggen dat er uitsluitel moet zijn vanuit welke specifieke taak organisaties deelnemen aan het casusoverleg. Ook voor deelnemers is dit belangrijk om te kunnen beoordelen welke informatie verstrekt dient te worden aan andere organisaties. **Op dit stadium is er geen sprake van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid.**
26. In tweede instantie is er de aanmeldingsfase, die krachtens het ontworpen artikel 77/2, vierde lid overeenkomt met een voorbereiding op het casusoverleg. De coördinator gaat in deze fase na of een aanmelding aan de voorwaarden¹³ voldoet, waarna in het positieve geval de aanmelding verder aangevuld kan worden met objectieve informatie over een lopend traject en een inschatting

---

¹¹ Zowel de Werkgroep 29 – voorganger van de EDPB – als de Autoriteit hebben benadrukt dat het concept verwerkingsverantwoordelijke vanuit een feitelijk perspectief moet worden benaderd. Zie: Werkgroep 29, Advies 1/2010 over de begrippen "verantwoordelijke voor de verwerking" en "verwerker", 16 februari 2010, blz. 9 (https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2010/wp169_en.pdf) en Gegevensbeschermingsautoriteit, *Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen* zoals *advocaten*, blz.1 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/Begrippen_VW_OA.pdf).

¹² Advies 112/2022, randnr. 38 en advies 21/2024 randnrs. 27-34.

¹³ De voorwaarden zijn: i) een verontrustende situatie; ii) informatiedeling noodzakelijkheid om de fysieke en psychische integriteit van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin te beschermen; iii) aanmelding wordt uitgevoerd door de bevoegde entiteiten. Daarnaast wordt ook nagegaan of en welk vervolg aan een verontrustende situatie gegeven wordt.

omtrent het vervoltraject. Aangezien het Agentschap Opgroeien regie verwerkingsverantwoordelijke is voor de gemandateerde voorzieningen en de sociale dienst krachtens artikelen 33, 42, 72 van het Decreet Integrale Jeugdhulp en deze entiteiten op grond van het ontworpen artikel 77/2, de functie van coördinator van het casusoverleg opnemen en de aanmeldingsvoorwaarden voor een casusoverleg nagaan, volgt dat het Agentschap Opgroeien regie eveneens verwerkingsverantwoordelijke zal zijn voor de aanmeldingsfase, *i.e.*, de verwerking van gegevens die tijdens de voorbereiding op het casusoverleg plaatshebben.

27. In derde instantie is er sprake van een gezamenlijke¹⁴ dossieromgeving, krachtens het ontworpen artikel 77/7, §3:

Het Agentschap Opgroeien regie is verwerkingsverantwoordelijke voor de dossieromgeving, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 4°.

De organisaties die deelnemen aan het casusoverleg zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de dossieromgeving en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via de dossieromgeving.

28. Er wordt opgemerkt dat de formulering van de weergeven paragraaf voor verwarring kan zorgen. Het spreekt voor zich dat waar het Agentschap Opgroeien regie doel en middelen bepaalt, deze de rol van verwerkingsverantwoordelijke draagt. **Doch uit de formulering in het tweede lid, zou ook een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid afgeleid kunnen worden.** Dit omdat deelnemers van het casusoverleg instaan voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de gezamenlijke dossieromgeving. In die mate dat deelnemers gegevens kunnen delen, plaatsen, verwijderen of bewaren oefenen ze controle uit op de middelen.¹⁵ Dit feit, samen met het welbepaalde doel van een casusoverleg, leidt overeenkomstig het recent arrest van het Hof van Justitie van 11 november 2024 in de zaak *Belgische Staat / Gegevensbeschermingsautoriteit*, tot een kwalificatie van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid voor de gezamenlijke dossieromgeving.¹⁶

29. Deze gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid heeft gevolgen voor de verplichtingen en de verantwoordelijkheid voor de naleving van deze verplichtingen, overeenkomstig de AVG.¹⁷ De Autoriteit wijst erop dat *het bestaan van een gezamenlijke verantwoordelijkheid zich niet noodzakelijkerwijs uit in een gelijkwaardige verantwoordelijkheid van de verschillende [actoren]*

¹⁴ Artikel 77/5, derde lid van het ontwerp.

¹⁵ Op vraag van de Autoriteit heeft de aanvrager bevestigd dat, "[d]e deelnemers aan het casusoverleg, vermeld in artikel 77/3, de door hen aangeleverde inhoud [zullen kunnen aanvullen, aanpassen en verwijderen]. De aanvrager wordt erop gewezen dat het relevante artikel in dit geval het ontworpen artikel 77/7 is.

¹⁶ Er wordt in punt 59 tevens aanbevolen om te voorzien in een kader die duiding voorziet m.b.t. de verwerkingsverantwoordelijkheid bij de gegevensuitwisseling door deelnemers van het casusoverleg die onder hiërarchisch gezag staan.

¹⁷ Artikel 24 AVG.

die betrokken zijn bij de verwerking van persoonsgegevens. Deze [actoren] kunnen juist in verschillende stadia en in verschillende maten bij deze verwerking betrokken zijn, zodat het niveau van verantwoordelijkheid van elk van hen moet worden beoordeeld in het licht van alle relevante omstandigheden van het geval.¹⁸ Dit heeft in het bijzonder een impact op de verplichting van de verwerkingsverantwoordelijke aangaande de juistheid en de actualisering van de verzamelde en de verwerkte gegevens.¹⁹

30. De Autoriteit is voorts van mening dat het ontwerp derwijze moet worden aangevuld dat er een transparantieverplichting wordt ingevoerd voor de verwerkingsverantwoordelijken die toegang tot de gezamenlijke dossieromgeving hebben. Elke verwerkingsverantwoordelijke moet in staat zijn om zijn om zijn eigen raadplegingen/ aanpassingen/ verwijderingen/ toegang tot de gezamenlijke dossieromgeving te rechtvaardigen. Daarbovenop moet ook elke andere raadpleging kunnen worden getraceerd, zodat elk een register van raadplegingen moet bijhouden. Dit register vermeldt de identificatie van de persoon die de gegevens heeft geraadpleegd, welke gegevens geraadpleegd zijn, de datum en tijdstip van de raadpleging en de redenen voor de raadpleging - met uitzondering van de toegang tot eigen gegevens. Deze gegevens mogen maximaal even lang bewaard als de gegevens per casusoverleg zelf.²⁰
31. Voor de verwerking van gegevens tijdens het casusoverleg in *sensu stricto*, *i.e.*, tijdens het overleg of de bespreking, vraagt de Autoriteit aan de regelgever om na te gaan dat het ontwerp de feitelijke verwerkingsverantwoordelijkheid weerspiegelt, inclusief de situaties van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid.
32. Tenslotte wordt aan herinnerd dat de organisaties met een andere verwerkingsverantwoordelijke dan het Agentschap Opgroeien regie, verantwoordelijk blijven voor de gegevens die vallen onder hun bevoegdheid, taken en verwerkingsdoeleinden. Terzake wordt de aandacht gevestigd op punt 19 die aanbeveelt dat de gegevensverwerking en het gebruik nadien, na het casusoverleg, door het ontwerp uitgesloten wordt.
33. Het geheel in acht genomen meent de Autoriteit dat het aan de regelgever toekomt om minstens in de Toelichting verdere duiding te voorzien over de gevallen van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid. Terzake wordt verwezen naar advies 21/2024 en randnummers 104-113 die ingaan op de vereiste van een samenwerkingsprotocol en de verenigbaarheid met de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid.

---

¹⁸ HvJ (Gr. Kam.) 5 juni 2018, nr. C-210/16, *Unabhängiges Landeszentrum Für Datenschutz Schleswig-Holstein V/ Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein GMBH*, para. 43; Advies 112/2022, randnr. 38.

¹⁹ Artikel 5(1)(d) AVG.

²⁰ Advies 112/2022, randnr. 33.

d. Minimale gegevensverwerking/ Proportionaliteit

34. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van 'minimale gegevensverwerking').

➤ Categorieën van persoonsgegevens

35. Uit het ontworpen artikel 77/7, §1, lid 1, volgt dat de betrokken organisaties hiernavolgende categorieën van gegevens kunnen verwerken:

1° identificatiegegevens, waaronder rijksregisternummer of identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

2° contactgegevens;

3° gegevens betreffende beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;

4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;

5° gegevens betreffende schulden en solvabiliteit;

6° gegevens betreffende²¹ de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;

7° gegevens betreffende de gezinssamenstelling;

8° gegevens betreffende de woonomstandigheden;

9° politionele en gerechtelijke gegevens;

10° gegevens betreffende de gezondheid;

11° gegevens betreffende risicosituaties en -gedragingen;

12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;

13° gegevens betreffende seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;

14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken.

36. Vooreerst wenst de Autoriteit te benadrukken dat een opsomming van de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt kunnen worden, **niet automatisch wijze gelijk staat met het moeten of mogen verwerken van al deze gegevens**. Gelet op de diverse gevallen en uitwijkende situaties, zal **steeds een geval-per-geval beoordeling moeten plaatsvinden** over de noodzakelijkheid van de gegevensverwerking t.a.v. de finaliteit van het casusoverleg. Zo zal het niet in elke casus noodzakelijk zijn om gezondheidsgegevens te verzamelen van familielieden.

---

²¹ *Gegevens betreffende.*

37. Wat het gebruik van het begrip 'INSZ' ('identificatienummer van de sociale zekerheid') betreft, wordt onderstreept dat dit vermeden moet worden, aangezien het *a priori* geen wettelijk bestaan heeft. Volgens artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid worden het Rijksregisternummer en het bisnummer (zijnde het uniek persoonlijk identificatienummer, bedoeld in artikel 8, § 1, 2° van de KSZ-wet, dat door de KSZ wordt toegekend aan elke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen, maar die in België socialezekerheidsrechten geniet) binnen het netwerk van de sociale zekerheid als identificatiemiddelen gebruikt. **In plaats van te verwijzen naar het 'INSZ' moet bijgevolg worden verwezen naar het identificatienummer van het Rijksregister en het identificatienummer bis zoals bedoeld in artikel 8, § 1, 2° van de KSZ-wet.**²²
38. Met betrekking tot het Rijksregisternummer, vestigt, de Autoriteit, de aandacht van de aanvrager op het feit dat het Rijksregisternummer alleen mag worden gebruikt/verwerkt onder de voorwaarden als bepaald in artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.²³ **Het verdient de aanbeveling om de rechtsgrond, nl. artikel 8 van voormelde wet, expliciet te vermelden in het ontwerp.** De Autoriteit herinnert er ook in het algemeen aan dat unieke identificatienummers een bijzondere bescherming genieten. Artikel 87 AVG voorziet dat de lidstaten die een nationaal identificatienummer vaststellen, er moeten over waken dat dit alleen wordt gebruikt met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene. Zo vestigde de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de rechtsvoorganger van de Autoriteit, reeds eerder²⁴ de aandacht op in acht name van volgende waarborgen terzake:
- het gebruik van een algemeen identificatienummer moet worden beperkt tot de gevallen waarin dit strikt noodzakelijk is aangezien dit gebruik risico's impliceert inzake koppeling van bestanden;
  - de doeleinden moeten duidelijk en expliciet worden gepreciseerd zodat men de beoogde soorten verwerkingen kan vermoeden/voorzien;
  - de bewaartermijn en de eventuele mededelingen aan derden moeten eveneens worden omkaderd;

²² De Autoriteit wijst erop dat dit diverse malen is aangekaart in verscheidene adviezen, zoals advies 21/2024 of advies 20/2024 en anderen.

²³ "De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken, wordt door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken toegekend aan de overheden, instellingen en personen, bedoeld in artikel 5, § 1, wanneer dit gebruik noodzakelijk is voor de uitvoering van taken van algemeen belang.

De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken houdt de verplichting in dit Rijksregisternummer eveneens te gebruiken in de contacten met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

Er is geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie".

²⁴ Zie advies nr. 19/2018 van 29 februari 2018 betreffende een voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen "Binnenlandse Zaken".

- technische en organisatorische maatregelen moeten het beveiligd gebruik passend omkaderen; en
  - de niet-naleving van de bepalingen die het gebruik omkaderen moeten worden gesanctioneerd aan de hand van effectieve, proportionele en ontradende sancties.
39. Terzake merkt de Autoriteit op dat de loutere vermelding van de term "identificatiegegevens" onvoldoende zekerheid biedt dat het Rijksregisternummer of het identificatienummer bis van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, niet voor een ander doeleinde, **zullen worden gebruikt**. Het verdient de aanbeveling om het gebruik minstens in de Memorie van Toelichting verder te specificeren.
40. Tevens meent de Autoriteit dat de term "*contactgegevens*" moet worden verduidelijkt. Aangezien het doel van de verwerking een identificering vereist en, in voorkomend geval, contactgegevens om met de betrokkene(n) in contact te komen, is het bijgevolg niet steeds noodzakelijk en evenredig om al deze gegevens te verwerken.
41. Met betrekking tot de "*verblijfsstatus*" is de Autoriteit van mening dat de deelnemers van het casusoverleg aangemoedigd moeten worden om deze categorie gegevens strikt te verwerken in overeenstemming met de 'need to know' van de entiteiten en een beschrijving moet bevatten van de technische en organisatorische maatregelen die moeten worden genomen (indien nodig via een machtiging aan de overheid) om ervoor te zorgen dat onder de geheimhoudingsplicht vallende gegevens die door de bevoegde dienst worden meegedeeld voor een doel dat verband houdt met de bescherming van *de fysieke en psychische integriteit van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin*, bijvoorbeeld niet kunnen worden verwerkt voor het toezicht op het verblijf door andere deelnemers van het overleg.
42. De begrippen "*levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context*" moeten worden verduidelijkt op een manier die het mogelijk maakt te begrijpen welke gegevens verwerkt mogen worden en hoe de verwerking van deze gegevens relevant zijn voor het doel van het casusoverleg.
43. Wat de "*gegevens betreffende de gezinssamenstelling*" betreft moet in de toelichting worden gespecificeerd in welke omstandigheden dergelijke gegevens mogen worden verwerkt.
44. Het begrip "*woonomstandigheden*" moet worden verduidelijkt om (bijvoorbeeld) te bepalen of het erom gaat vast te stellen of de betrokkenen huurder of eigenaar zijn, en/of dat het gaat om de sanitaire omstandigheden van de bewoonde woning. De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat de verwerking van deze categorie gegevens waarschijnlijk de verwerking

inhoudt van persoonsgegevens van derden (bv. een verhuurder). Zo nodig moet in de Toelichting worden gespecificeerd dat de contactpersonen ook de huisbaas van de betrokkene(n) omvatten.

45. Ten aanzien van de "**politioele en gerechtelijke**" gegevens, wijst de Autoriteit op de toepassing van artikel 10 AVG. Terzake mag de verwerking van dergelijke gegevens enkel gebeuren onder toezicht van een overheid of andere daar waar door een norm (nationaal of Europees) voorziet in passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid. *In casu*, kwalificeert het Agentschap Opgroeien regie als een Vlaamse administratie²⁵ en is ze bijgevolg bij machte om dergelijke verwerkingen uit te voeren. **Niettemin brengt de Autoriteit aan dat gelet op het karakter van deze gegevens en de verschillende organisaties die deel kunnen nemen aan een casusoverleg, enige voorzichtigheid geboden is.** Voorts verdient het de aanbeveling om de maatregelen die als "*bijkomende passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen*" kunnen kwalificeren, aan te vullen met een lijst van de categorieën van personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens, met een beschrijving van hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de beoogde gegevens.²⁶
46. De Autoriteit wijst er tevens op dat het noodzakelijk is om de term "*gegevens betreffende de gezondheid*" uiteen te zetten in de Toelichting, zodat de betrokkenen kunnen afleiden welke soort gegevens noodzakelijk zouden zijn om het doel van het casusoverleg te bewerkstelligen en tevens deelnemers van het casusoverleg, zoals bijvoorbeeld vertegenwoordigers van universitaire ziekenhuizen, de mogelijkheid te bieden om een overzicht te krijgen van hetgeen van hen verwacht kan worden als informatie. Er dient opgemerkt te worden dat de verwerking van gegevens betreffende de gezondheid niet hetzelfde is als de mededeling van een medisch dossier, waarop de artikelen 9 en 10 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van patiënten van toepassing blijven.
47. Wat "*gegevens betreffende risicosituaties en -gedragingen*" betreft, verdient het de aanbeveling om minstens in de Toelichting verdere duiding te voorzien en te preciseren welke soort gedragingen bedoeld worden.
48. Met betrekking tot "*gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt*" moet worden gespecificeerd of het gaat om gegevens over de geboorteplaats van de betrokkene of andere categorieën van gegevens, bijvoorbeeld met betrekking tot de nationaliteit van de betrokkene en/of de nationaliteit

---

²⁵ Artikel I.3. 2°, c) en Artikel I.3.1°, d) Bestuursdecreet van 7 december 2018.

²⁶ Artikel 10, §2, lid 1, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

van de ouders van de betrokkene. In elk van deze gevallen moet het noodzakelijke en evenredig karakter van de verwerking van deze gegevenscategorie in de Toelichting aangetoond worden (of de bepaling weglaten).²⁷

49. De noodzaak en evenredigheid van de verwerking van "*gegevens betreffende seksueel gedrag of seksuele gerichtheid*" en "*de gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen*" blijken moet minstens in de Toelichting worden aangetoond. Dit moet het mogelijk maken de verwerking van gegevens betreffende deze overtuigingen uit te sluiten, wanneer deze klaarblijkelijk niet nodig zijn voor de bescherming van *de fysieke en psychische integriteit van een minderjarige of van een of meer leden van zijn gezin*.

➤ Categorieën van betrokkenen

50. Met betrekking tot de **categorieën van betrokkenen** stipuleert het ontworpen artikel 77/7, §1, lid 2, het volgende:

"De minderjarige, het gezin van de minderjarige, de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige zijn de personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt."

51. Artikel 2, §1, 33° Decreet Integrale Jeugdhulp, definieert 'leefomgeving' als zijnde "*de natuurlijke personen, met uitzondering van de ouders en de opvoedingsverantwoordelijken, die bij de minderjarige inwonen of met de minderjarige een familiale of bijzondere affectieve band hebben, onder wie de natuurlijke personen die in de buurt van de minderjarige wonen of met wie de minderjarige geregeld contact heeft, onder meer bij het naar school gaan of tijdens de vrijetijdsbesteding.*" De Autoriteit neemt hier akte van.

➤ Wijze van verwerking

52. Terzake stipuleert het ontworpen artikel 77/7, §1, lid 3, de wijze van verwerking:

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

1° de deelnemers aan een casusoverleg kunnen persoonsgegevens delen met en ontvangen van andere deelnemers aan het casusoverleg;

2° de organisaties, vermeld in artikel 77/2, kunnen persoonsgegevens delen met de coördinator, voor zover dit noodzakelijk is om de aanmelding van een minderjarige of zijn gezin te realiseren;

---

²⁷ Advies 254/2022, randnr. 63.

3° de coördinator van het casusoverleg, kan de persoonsgegevens verwerken in de mate dat dit noodzakelijk is voor de operationele coördinatie van het casusoverleg;

4° de persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een gezamenlijke dossieromgeving, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het vierde lid.

53. De essentie van een casusoverleg, zoals eerder toegelicht in punten 5-6, is het kunnen uitwisselen van informatie tussen verschillende actoren, voor een welbepaalde finaliteit. Er wordt aan herinnerd dat ook de verwerking van persoonsgegevens die bestemd zijn om in een bestand opgenomen te worden, onder het toepassingsgebied van de AVG vallen, zodat de verwerkingen die uitgevoerd worden in het kader van het casusoverleg in *sensu stricto* eveneens onder de AVG vallen.
54. De Autoriteit acht het voorts raadzaam om verdere duiding te voorzien over hetgeen onder "*noodzakelijk is voor de operationele coördinatie van het casusoverleg*" valt.
55. Voor het overige geven de bepalingen geen verdere aanleiding tot bijzondere opmerkingen betreffende de proportionaliteit van de onderliggende gegevensverwerkingen.

e. Integriteit en vertrouwelijkheid

56. De in het ontwerp beoogde gegevensverwerking heeft gedeeltelijk betrekking op een bijzondere categorie van gegevens, waarvan de verwerking in principe verboden is.²⁸ Dit verbod is echter niet van toepassing wanneer "*de verwerking noodzakelijk [is] om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen²⁹ worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene.*"³⁰
57. Deze passende en specifieke maatregelen kaderen binnen artikel 5(1)(f) AVG die bepaalt dat een passende beveiliging van de verwerking van gegevens gewaarborgd moet worden door het nemen van passende technische of organisatorische maatregelen, zodat bescherming geboden wordt tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (**principe van integriteit en vertrouwelijkheid**).³¹

---

²⁸ Artikel 9(1) AVG.

²⁹ Onderstreping toegevoegd door de Autoriteit.

³⁰ artikel 9(2)(g) AVG.

³¹ Artikel 5(1)(f) AVG.

58. *In casu*, wordt in het ontworpen artikel 77/7, §1, lid 3, 4°, met betrekking tot de dossieromgeving expliciet aangegeven dat: *“passende beveiligingsmaatregelen genomen [zullen worden], waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer, conform de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, en conform de beveiliging van de verwerking, vermeld in artikel 32 [AVG].”* De aanvrager bevestigt dat deelnemers van het casusoverleg, toegang zullen hebben tot de gezamenlijke dossieromgeving.³² Aangezien er verschillende entiteiten, met een brede uiteenlopende waaier aan bevoegdheden, aan het casusoverleg kunnen deelnemen, is het cruciaal dat niet alle deelnemers evenveel toegang krijgen tot alle gegevens. Terzake verwijst de Autoriteit naar de aanbevelingen uit eerdere adviezen zoals voor de 'beveiligde toegang', waar minstens een multifactor authenticatie en logging van de activiteiten, geïmplementeerd moet zijn. Verder wordt ook aanbevolen om daarbovenop andere maatregelen te voorzien zoals, vervaldata op dossiers, versleuteling met twee sleutels voor de opslag van bestanden met zeer gevoelige of bijzondere persoonsgegevens, gradaties in toegang, hantering van trackchanges, het gebruik met toegang door een link vermijden (of beperken tot eenmalig gebruik).³³ Daarnaast **verwijst** de Autoriteit naar **eerder geleverde aanbevelingen en goede praktijken** betreffende het **gebruik van elektronische beveiligde platformen voor de uitwisseling van gegevens die als bijzonder of uiterst gevoelig kwalificeren**.³⁴
59. De Autoriteit staat positief tegenover de benadrukking dat deelnemers aan het casusoverleg vrij zijn om te bepalen welke informatie zij delen tijdens het casusoverleg en dat de gedeelde informatie relevant en proportioneel moet zijn.³⁵ Zoals aangegeven in punt 28 is het gevolg van het bepalen van het doel en de middelen dat er sprake is van een verwerkingsverantwoordelijkheid. Met het oog op de rechtszekerheid verdient het de aanbeveling om naast het ontwerp en de Toelichting een duidelijk kader te voorzien voor de deelnemers van het casusoverleg die gegevens uitwisselen en die onder hiërarchisch gezag staan ten einde de perken van de verantwoordelijkheid uit te lichten.

---

³² Op vraag van de Autoriteit aangaande de gezamenlijke dossieromgeving lichte de aanvrager het volgende toe:

- Wie heeft er toegang toe? *De deelnemers aan het casusoverleg, vermeld in artikel 77/3, zullen toegang hebben tot de gezamenlijke dossieromgeving.*
- Wie kan de inhoud aanvullen, aanpassen, verwijderen? *De deelnemers aan het casusoverleg, vermeld in artikel 77/3, zullen de door hen aangeleverde inhoud kunnen aanvullen, aanpassen en verwijderen.*
- Wat wordt bedoeld met “elke deelnemende organisatie is verantwoordelijk voor de inhoud die ze zelf ter beschikking stelt”? Gaat het over de Gezamenlijke dossieromgeving, casusoverleg of beiden (lees: kan iedere organisatie zelf naar believen informatie toevoegen aan de gezamenlijke dossieromgeving)? *Dit gaat om zowel de gezamenlijke dossieromgeving als om het casusoverleg. Zij zijn hier zelf verantwoordelijk om te handelen overeenkomstig de eigen doelstellingen, werking en kaders en het beroepsgeheim.*

³³ Advies 21/2024 randnr. 57; advies 160/2023, randnrs. 25 en 58.

³⁴ Advies nr. 160/2023, randnrs. 17-28.

³⁵ Artikel 77/5, lid 1 van het ontwerp.

60. De Autoriteit volgt de aanvrager in zijn stelling dat het casusoverleg een spreekrecht inhoudt en geen spreekplicht.³⁶ Consequent is er meer ruimte voor afweging om gegevens niet te verstrekken, hetgeen wat perspectief brengt in de context van het verbod op de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Bovendien geldt de uitzondering op het beroepsgeheim, enkel voor 'informatie dat het doel van het casusoverleg dient' en die 'proportioneel en relevant' is. Dit wilt *a contrario* zeggen dat elke informatie uitwisseling die hier niet aan voldoet, *i.e.*, het doel niet dient, irrelevant is of buitensporig een schending van het beroepsgeheim kan uitmaken. Voorts geldt een geheimhoudingsplicht voor hetgeen besproken geweest is tijdens het casusoverleg tussen deelnemers op grond van het ontworpen artikel 77/4, lid 2 en 3 en artikel 77/6, §2. De maatregelen die bescherming moeten bieden voor de verwerking van gegevens tijdens het casusoverleg zijn: een spreekrecht, het toepassingsgebied van het casusoverleg, het beroepsgeheim en de geheimhoudingsplicht. De Autoriteit neemt hier akte van, maar benadrukt het belang van de nodige zorgvuldigheid bij het maken van een afweging alvorens gegevens te delen.
61. Tenslotte, in de mate dat de verwerking betrekking heeft op persoonsgegevens die strafbare feiten kunnen vormen als bedoeld in artikel 10 van de AVG, zijnde, "*persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten,*" moet de verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, zijn verwerker ook een lijst opstellen van de categorieën van personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens, met een beschrijving van hun functie in het kader van de verwerking van de betrokken gegevens. Deze lijst wordt ter beschikking gehouden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit.³⁷

f. Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB)

62. De aanvraagformulier geeft aan dat er geen GEB uitgevoerd is geweest. Terzake oordeelt de Autoriteit dat deze aan de orde is, gelet op artikel 35(4) AVG in samenhang met punt 5 uit de lijst van de GBA, zoals hiernavolgend weergeven:

*"wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals gegevens over armoede, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) systematisch worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken"*³⁸

³⁶ Artikel 9 van de Toelichting, 6.

³⁷ Artikel 10, § 2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

³⁸ Beslissing nr. 01/2019, *Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming*, laatst geraadpleegd op 18 april 2024, <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-nr.-01-2019-van-16-januari-2019.pdf>.

63. *In casu* is de Autoriteit van oordeel dat deze GEB best in dit stadium van het regelgevend proces wordt verricht. Het valt immers niet uit te sluiten dat ingevolge deze beoordeling specifieke voorschriften in de regelgeving dienen opgenomen te worden.

g. Bewaartermijn

64. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

65. Ter zake bepaalt het ontworpen artikel 77/7, §4, het volgende:

“De persoonsgegevens worden bewaard tot de betrokken minderjarige de leeftijd van vijfendertig jaar heeft bereikt.”

66. De bijkomende Toelichting stelt:

“Paragraaf 4 bepaalt de bewaartermijn van de persoonsgegevens tot de leeftijd van 35 jaar. Die termijn stemt overeen met de bestaande bewaartermijn voor dossiers van gemandateerde voorzieningen, de toegangspoort, de sociale dienst jeugdrechtbank en private voorzieningen jeugdhulp die al in diverse uitvoeringsbesluiten is vastgelegd. De indieners van dit voorstel van decreet hanteren vanuit die logica dezelfde bewaartermijn voor dossiers binnen een ketenaanpak. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer oordeelde in haar advies nr. 07/2014 (zie nummer 11 en volgende) dat een lange bewaartermijn voor dossiers jeugdhulp aanvaardbaar is, omdat afgesloten dossiers informatie kunnen bevatten die relevant kan zijn met het oog op voortgezette hulpverlening of jeugdhulp die eventueel later nodig is voor een jongere broer of zus.”

67. Op verzoek van de Autoriteit om de motivering achter een bewaartermijn van 17 jaar te verduidelijken, waarbij alle gegevens, ongeacht hun aard, gedurende dezelfde periode worden bewaard, en rekening houdend met het feit dat de 'noodzakelijkheid' moet worden beoordeeld binnen de context van het casusoverleg bij verontrustende situaties, verklaarde de aanvrager het volgende: *“[d]e bewaartermijn tot de minderjarige de leeftijd van 35 jaar bereikt, geënt [is] op de bestaande bewaartermijn voor dossiers van gemandateerde voorzieningen, de toegangspoort, de sociale dienst jeugdrechtbank en private voorzieningen jeugdhulp die reeds in diverse uitvoeringsbesluiten is vastgelegd. We hanteren vanuit deze logica dezelfde bewaartermijn voor dossiers binnen het casusoverleg. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer oordeelde in zijn advies nr. 07/2014 dat een lange bewaartermijn voor dossiers jeugdhulp aanvaardbaar is gelet op het feit dat afgesloten dossiers informatie kunnen bevatten*

die relevant kan zijn met het oog op voortgezette hulpverlening of jeugdhulp die desgevallend later aan een jongere broer of zus (zie nummers 11 en volgende)."

68. Vooreerst wordt op gewezen dat de ratio van 'overeenstemmende bewaartermijnen' *an sich* geen rechtvaardigingsgrond is die overeenstemt met de vereiste van 'noodzakelijkheid'. Bovendien volgt uit het toepassingsgebied van de uitzondering van het beroepsgeheim – zoals uiteengezet in punt 59 – dat geheimen die gedeeld zijn tijdens het casusoverleg, niet voor een ander doeleinde mogen worden gebruikt. In aanmerking genomen dat er ten strengste wordt aangeraden om het verder gebruik van gegevens, na een casusoverleg uit te sluiten – zoals uiteengezet in punt 19 – en dat elke entiteit redelijkerwijs zelf voor de eigen doeleinden en bevoegdheden over gegevens van de betrokkene beschikt, lijkt het overbodig en zelfs disproportioneel om dergelijke bewaartermijn op te leggen.
69. De Autoriteit wijst er tevens op dat geciteerd advies 07/2014 door de aanvrager verkeerdelijk geïnterpreteerd wordt. In het desbetreffende advies gaat het om een **maximale bewaartermijn** van 10 jaar na de meerderjarigheid. Dit wilt zeggen dat een afgesloten dossier **kan** bewaard worden, **zolang als noodzakelijk**, en dit maximaal tot de betrokkene de leeftijd van 28 jaar bereikt heeft. Gegevens die niet noodzakelijk meer zijn, mogen bijgevolg niet bijgehouden worden. Het is in deze context, dat het voorbeeld van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gekaderd moet worden, namelijk een afweging van de noodzakelijkheid om gegevens te bewaren, die desgevallend gerechtvaardigd **kan** worden in situaties van jongere broers of zussen. Lees het is niet omdat er een jongere broer of zus is, dat dit *de facto* een maximale bewaartermijn tot gevolg zal hebben.
70. Dergelijke formulering verschilt fundamenteel van die in het onderhavige advies, waar alle gegevens, zonder onderscheid, **moeten** worden bewaard, ongeacht of deze gegevens noodzakelijk zijn of niet. Bovendien wordt eraan herinnerd dat de verwerking van gegevens plaatsvindt in het kader van een casusoverleg bij een verontrustende situatie, *i.e.*, een situatie die de ontwikkeling van een minderjarige bedreigt. Bijgevolg dient de noodzakelijkheid van het bewaren van dergelijke gegevens te worden beoordeeld in het licht van een situatie die de ontwikkeling van een minderjarige bedreigt, rekening houdend met wettelijke bewaartermijnen die niet gerelateerd zijn aan gegevensbescherming, zoals mogelijke administratieve of gerechtelijke bewaartermijnen. Terzake benadrukt de Autoriteit dat "*een oorspronkelijk rechtmatige verwerking van gegevens na verloop van tijd onvereenigbaar met verordening 2016/679 kan worden wanneer deze gegevens niet langer noodzakelijk zijn in het licht van*

dergelijke (Verwijdering van links naar gevoelige gegevens), en dat de gegevens moeten worden uitgewist wanneer deze doeleinden zijn bereikt.”³⁹

71. Het geheel in acht genomen, is de Autoriteit, van oordeel dat de vooropgestelde bewaartermijn uit het ontwerp niet voldoet aan het beginsel van opslagbeperking. In het licht hiervan vraagt de Autoriteit **om in het ontwerp, een proportionele maximale bewaartermijn voor de bewaring van gegevens, te voorzien en deze, minstens in de Toelichting, uitdrukkelijk te rechtvaardigen. En in het bijzonder te voorzien in afzonderlijke bewaartermijnen, rekening houdend met de aard van de gegevens. Bij gebrek hieraan geldt dat de bewaartermijn niet langer dan één jaar na het bereiken van de meerderjarigheid van de betrokkene, mag zijn.**

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit,**

formuleert de volgende opmerkingen met betrekking tot het ontwerp (dispositief):

- voorzien in bijkomende duiding aangaande het soort situaties, onder multidisciplinaire risico-inschattingen en Multidisciplinaire trajecten, kunnen vallen (punt 17);
- voorzien in een bijkomende bepaling die het verder gebruik van persoonsgegevens, na afsluiting van het casusoverleg, uitsluit (punt 19);
- het ontwerp aanvullen met een transparantieverplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke (punt 30);
- vervanging van de verwijzing in artikel 77/7, §1, lid 1, 1° van het ontwerp door het identificatienummer van het Rijksregister en het identificatienummer bis zoals bedoeld in artikel 8, § 1, 2° van de KSZ-wet (punt 37);
- het gebruik van Rijksregisternummer en het identificatienummer bis (punt 38);
- verdere duiding voorzien voor de diverse categorieën persoonsgegevens (punten 36-49);
- voorzien in toelichting m.b.t. hetgeen “noodzakelijk is voor de operationele coördinatie van het casusoverleg” (punt 54);
- voorzien in een kader die duiding voorziet m.b.t. de verwerkingsverantwoordelijkheid bij de gegevensuitwisseling door deelnemers van het casusoverleg die onder hiërarchisch gezag staan (punt 58);
- voorzien in bijkomende technische en organisatorische maatregelen, zoals een lijst met de categorieën van personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens (punt 61);

---

³⁹ HvJ 20 oktober 2022, nr. C-77/21, *Digi*, ECLI:EU:C:2022:805, para. 54.

- uitvoeren van een GEB (punt 62);
- voorzien in een maximale bewaartermijn, rekening houdend met de aard van de gegevens, die gemotiveerd moet worden in de Toelichting of het ontwerp (punt 71).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur